

**Амбасадорката
Даниела Караџоска
заминува од Загреб**

**Интервју со
Раде Шербеџија:
Се чувствувам како
Македонец и горд
сум на тоа**

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Година XXIII 2016.

ЈУЛИ – АВГУСТ
SRPANJ – KOLOVOZ

ISSN 1333-7769

**БРОЈ
102**

**Традиционална прослава на
празникот Илинден**

**10 години на Шолта
– мал, а сепак голем јубилеј**

Училиште во Охрид: Исполнети соништа

PROCULIN®

Za Vaše oči

*KAPI ZA OKO

(naphazolinum)

- ✓ Kod alergijske upale očiju
 - ✓ Kod crvenila i svrbeži očiju
- 1-2 kapi, 4 puta dnevno

TEARS

(umjetne suze) Medicinski proizvod

- ✓ Vlaži i štiti suhe oči
- 1 kap u oko 2-3 puta dnevno
Prije uporabe pažljivo pročitati uputu

LENS

(otopina za leće) Medicinski proizvod

- ✓ Za sve vrste kontaktnih leća
 - ✓ Preporučuje se za osjetljive oči
 - ✓ Antibakterijska kutija
- Prije uporabe pažljivo pročitati uputu

ALKALOID
Health above all

* Prije upotrebe pažljivo pročitati uputu o lijeku, a o rizicima i nuspojavama upitajte svog liječnika ili ljekarnika

**GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ**

**СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА**

Главна и одговорна уредничка:
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВСКА

Заменик на главната и одговорна уредничка:
ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Лектура: Марија Георгиева-Петриќ

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Васил Тоциновски

Тинка Барбутов Крстева

Мирјана Мајиќ

Редакција:

Елизабета Петровска – Загреб

Јулијана Младеновска Тешија – Осиек

Ана Азеска – Риека

Елена Кипровска Кнежиќ – Задар

Биљана Митревски – Сплит

Михаела Златеска – Пула

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH
posredstvom Savjeta za nacionalne manjine RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,
Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr
zmurh.hr@gmail.com

За издавачот: Илија Христовулов

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

ЕХО НА ВРЕМЕТО

**Агол на уредникот
Urednikov kutak**

Епистоли за независна Македонија

Годините фасцинантно поминаа. Многу разговаравме деновиве на таа тема, тука, во Хрватска. Дваесет и пет години на една независност. Години на независна Македонија. Малку или многу? Тешко е да се каже. Тоа е голем дел од еден човечки живот. Од друга страна, тоа е само мала секвенца од историјата. А независна Македонија е токму дел на таа историја.

Ние, членовите на Заедницата на Македонците во Хрватска, впрочем, како и нашата целокупна дијаспора со македонски корени и потекло, можеби тоа најдлабоко го чувствуваме. И не само тоа. Нашата овдешна „оптика“ има мошне специфични и софистицирани диоптрии. Ние живееме во независна Хрватска, но со независна Македонија длабоко во срцата. Велат дека тоа е најголемо богатство.

Не, ние не сме на маргините. Ние сме во фокусот. Во епицентарот на македонската независност. Тоа можеше секој сосема експлицитно да го почувствува деновиве, кога се обидувавме и формално да го одбележиме и чествуваме она што се случи пред 25 години и што стана дел од нашите животи. Или уште подобро, нашите животи станаа дел од македонската независност. Независност која, како што се уверивме, со себе носи не само празници и победи, туку и редица „подводни гребени“. Недоразбирања и пизми. Бавно растење и созревање. Четврт век борба и копнеж за сопствено име на сопствената држава! Нејсе! Нештата сепак се движат. Заедно со Македонија. Заедно со сите нас. Доволно е да се вратиме на Декларацијата за независност од далечната 1991 година. Контурите и визиите кои во таа Декларација делуваа како нестварен сон, од ден на ден стануваат реалност. Тоа веќе не е далечен, а уште помалку нестварен сон.

И конечно, се менуваме и ние. Промените станаа најчувствителен дел од нашите животи. Македонските деца родени во 1991 година, заедно со независноста, сега имаат 25 години. Сега се возрасни зрели луѓе кои го живеат сонот на своите прабаби и прадедовци!

Нека живее! Нека живее независна Македонија.

Милена Георгиевска
(m.georgievska@gmail.com)

Ермина Лекај Прљаскај повторно ќе ги претставува Македонците во Саборот

По втор пат по вонредните парламентарни избори во Хрватска, Албанка влезе во Хрватскиот сабор како претставничка на албанското, бошњачкото, црногорското, македонското и словенечкото национално малцинство

Оваа година, на 11 септември, по осми пат од независноста на Република Хрватска, нејзините граѓани беа во можност да им го дадат својот глас на оние за кои веруваат дека ќе ги водат во подобро утре. Имено, се одржаа првите вонредни парламентарни избори во Република Хрватска на кои се бираа пратеници за осмиот состав на Хрватскиот сабор.

Во Република Хрватска по шестмесечната агонија на нестабилната Влада на чело со ХДЗ и МОСТ, дојде до изгласување на нејзина недоверба и по прв пат Хрватскиот сабор се самораспушти. Така, на претседателката Колинда Грабар-Китаровиќ не ѝ преостана ништо освен да распише вонредни парламентарни избори.

Како и секогаш во предизборно време, сите политичари, независно на која политичка опција ѝ припаѓаат, ветуваат демократија, слобода на сите, поголеми примања или едноставно речено – „мед и млеко“.

Доколку ги согледаме овие парламентарни избори низ призмата на бројки, можеме да го видиме следното: од 3.763.769 бирачи со право на глас, гласале 1.979.277, што покажува еден на мал интерес, бидејќи

ова е 52,59% на излезност. Тоа покажува дека на хрватските граѓани не им е важно на кој ќе му го предадат кормилото на државата, а и дека се веќе заситени од празни ветувања на сите политичари.

Иако се очекуваше двете најјаки политички партии (СДП и ХДЗ) со своите коалиции да ги поделат местата во Саборот, тие освоија само 54, односно 61 пратенички места, а како големо изненадување на овие избори се појави коалицијата на независни листи под називот МОСТ, која освои 14 пратенички места. Сепак, најголемо изненадување на овие избори е листата на коалицијата околу партијата ЖИВИ ЗИД, која

доби 9 мандати. Изгледа дека овој резултат ги изненади сите, па и нив самите. Следува политичко тргување и формирање на нова Влада на Република Хрватска.

Она што беше многу интересно да се следи за нас малцинствата, беа изборите во 12. изборна единица. Во оваа изборна единица има регистрирано 29.777 бирачи, од кои, според извештајот на Државната изборна комисија, само 5.407 бирачи имаат гласано, што од друга страна претставува само 18,16%. По втор пат по овие избори, Албанка влезе во Хрватскиот сабор како претставничка на албанското, бошњачкото, црногорското, маке-

донското и словенечкото национално малцинство. Тоа е Ермина Лекај Прљаскај, која успеа повторно да влезе во пратеничките клубови со 1.354 гласови. Се надеваме дека нема да нè „претставува“ како што тоа го работеше досега.

Нам, Македонците од Република Хрватска, ни останува да чекаме уште кој знае колку години за да имаме свој претставник во Саборот. Можеби веќе на наредните парламентарни избори ќе се појави некој од „нашите“, кој поведен од македонштината ќе се обиде „Донкихотски“ да го освои местото во највисокиот хрватски дом.

Биљана Митревски

Македонците во Хрватска се вистински мост за зближување на двете пријателски земји

Писмо на амбасадорката Даниела Караџоска пред нејзиното заминување од Загреб

Почитувани, за последен пат имам чест и задоволство да им се обратам на читателите на „Македонскиот глас“ во својство на Амбасадор на Република Македонија во пријателска Република Хрватска. Се чувствувам малку чудно и невообичаено знаејќи колку немилосердно е всушност времето. Моментот кога стапив на должност како највисок претставник на нашата држава во Хрватска ми се чини како да беше вчера... Толку настани, средби, проекти, посети, обврски, нови познанства... Веројатно би можела да напишам цела книга во врска со моите активности и моите доживувања тука, но морам да бидам концизна и нештата да ги сместам во неколку редови.

Како што Ви е на сите познато јас доаѓам од бизнис секторот. Владата на Република Македонија спроведува во последната деценија активна и успешна кампања за привлекување на странски инвеститори во нашата држава. Токму од тие причини тн. економска дипломатија беше апсолутно приоритет број 1 за време на мојот мандат во Хрватска. Во тој контекст морам да истакнам дека ја пропатував буквално цела Хрватска, секоја жупанија, општина, град, со цел сите да ја слушнат

нашата приказна и да се уверат зошто се исплати да се инвестира во Македонија или зошто се исплати да се има македонски бизнис-партнер. Сигурна сум дека мојот труд ќе вроди со плод и ќе има позитивно влијание врз македонско-хрватските бизнис односи и трговската размена.

Секако дека унапредувањето на билатералните политички односи со земјата на приемот е од огромно значење за еден амбасадор. Во таа прилика сакам да кажам дека за време на мојот мандат имавме билатерални посети како овде во Хрватска така и во Македонија, на претседателско и премиерско ниво, но и на ниво на министрите за надворешни работи, одбрана, внатрешни работи и повеќе останати ресорни

министерства. За време на мојот мандат, во 2013 година беше потпишан Договорот за евро-атлантско партнерство меѓу Македонија и Хрватска кој претставува своевидна институционална потврда за хрватската безусловна поддршка за нашиот пат кон евро-интеграциите.

Исто така, работев и на унапредувањето на туристичката размена меѓу двете земји и морам да признам дека на овој план постои потенцијал за натамошно унапредување со оглед на фактот дека и Македонија и Хрватска имаат многу да понудат во врска со тоа. Културните и научните врски меѓу нашите држави се на многу високо ниво, а јас со гордост можам да истакнам дека минатата година се одржа за првпат манифестацијата „Денови на македон-

ската книжевност во Република Хрватска“. Секако и јас со моите бројни предавања во однос на македонската култура и историја се обидов нашето цивилизациско наследство да ѝ го приближам на овдешната јавност.

На крајот би сакала да истакнам дека посебно место во мојот ангажман тука ја имаа и соработката со македонското национално малцинство кое во многу наврати го нарекував „вистински мост за зближување на двете пријателски земји и двата пријателски народа“.

Читателите на Вашето ценето списание добро знаат дека присуствував практично на сите настани и манифестации организирани од Ваша страна, а евентуалното мое отсуство беше секогаш поврзано со други работни обврски поврзани првенствено со економската дипломатија. Исклучително ги ценам напорите на сите Македонци кои живеат тука за поттикнувањето на врските со родната земја и пренесувањето на убавиот збор за нашата татковина во хрватското општество. Ви благодарам од сè срце за сета помош, поддршка, симпатии кои ги добивав од Вас во Загреб! Благодарение на Вас мојот живот овде беше многу полесен. Сигурна сум дека и мојот наследник ќе се сретне со сличен прием од Ваша страна.

Традиционална прослава на празникот Илинден

Македонскиот народ потврдувајќи ја својата столетна опстојба, на светот уште еднаш му покажа оти ги љуби својот народ и својата татковина, го чува и брани својот македонски јазик, ги негува традицијата и континуитетот и до последен ден и здив ќе се бори за сопствената среќа и иднина

Тој ден, на 30 јули 2016 година, парк шумата „Голубињак“ беше исполнета со мноштво весели и горди луѓе. Македонците и нивните пријатели од сите друштва и градови од Хрватска дојдоа во познатото излетничко место во Горски Котар, Општина Локве, традиционално да го прослават најголемиот македонски национален празник Илинден. Годишнава за централната прослава имаше уште еден голем повод – се празнуваше и јубилејниот 25. роденден на Заедницата на Македонците во Република Хрватска и Македонското културно друштво „Илинден“ од Риека, кои се воедно и организатори на оваа манифестација. Свеченоста се одржа во соработка со Советот на МНМ за Град Риека, Советот на МНМ за ПГЖ и МПЦО „Св. цар Константин и

царица Елена“ од Риека, а под покровителство на Советот за националните малцинства на Република Хрватска, Приморско-горанската жупанија, Градот Риека и Општината Локве.

Непокор и самостојност

- Секој народ во својата историја има ден кој се именува како ден над деновите. Свет и неповторлив ден. Позната е мислата оти секој народ ја пее својата песна. Таа македонска песна е Илинден. Илинденската епопеја која на своите рамена ја понесе македонскиот народ во извојување на сопствените национални и социјални права интереси и слободи. Илинденското востание ја создаде првата република на Балканот – Крушевската Република. Времиња и настани кои на највеличествен начин го потврдија родољубие-

то на македонскиот народ. А во него беа вградени вековните стремежи за слобода, иднина и среќа на библиската земја Македонија и на нејзиниот македонски народ, истакна во својот поздравен говор претседателот на ЗМРХ, Илија Христовулов, па продолжи:

- Еве и оваа година кога го одбележуваме 25-годишното постоење и дејствување на МКД „Илинден“ од Риека и на Заедницата на Македонците во РХ, се собравме да бидеме заедно и да се потсетиме на нашето минато. Да си припомниме за нашиот македонски корен, за родот и породот, за нашата љубов кон себе којашто се проширува и одразува како соживот и разбирање со сите народи во светот. На ова прекрасно место збрани луѓе и пријатели од различни национални и верски заедни-

ци го прославуваме светиот ден Илинден и со него ги разгласуваме нашите желби и пораки за просперитет на светот, за иднина на нашите млади генерации и идни поколенија.

Македонскиот народ потврдувајќи ја својата столетна опстојба, на светот уште еднаш му покажа оти ги љуби својот народ и својата татковина, го чува и брани својот македонски јазик, ги негува традицијата и континуитетот и до последен ден и здив ќе се бори за сопствената среќа и иднина. Тоа се нашиот непокор и самостојност. Во името на таа среќа и иднина, во името на човечкото и човечното, и денеска да си го честитаме нашиот најголем национален празник Илинден и во светот да ги разгласиме пораките за мир, добро и напредок на цивилизацијата, рече претседателот Христодулов.

Поздравни говори до присутните упатија и ценетите гости: во името на претседателот на Хрватскиот сабор, пратеничката Ермина Лекај Прљаскај, претседателот на Советот за националните малцинства на РХ,

Александар Толнауер, советникот при Амбасадата на РМ во РХ, Мачеј Качоровски, заменикот жупан на Приморско-горанската жупанија, Петар Мамула, во името на Хрватската академија на науки и уметности, академикот Петар Стрчиќ, во името на градоначалникот на Град Загреб, Костадинка Велковска, претседателот на Координацијата на советите и претставниците на МНМ во РХ, Томе Апостолоски, началникот на Општината Локве, Тони Штимац и други. Честитка за празникот упати и претседателот на Република Македонија, Ѓорге Иванов.

Претседателот Христодулов изрази посебна благодарност до сите што со својата логистичка и друга помош придонесоа во реализацијата на прославата, им го честита именденот на славениците и посака весело дружење.

Општа веселба

Времето овој пат беше идеално, сончево и ведро, баш како и расположението на гостите. Културно-уметничката

програма ја предводеше добро познатата музичка група „Балканика бенд“ од Крањ, Република Словенија. Прекрасен повод луѓето да се опуштат, да запеат македонски песни, со сите сетила да ја допрат Македонија. Се ореше македонска песна, се виеше македонско оро, општа веселба каква што само Македонците можат и знаат да приредат. Звучите на традиционалните македонски инструменти како река потекоа, галејќи ја душата и враќајќи ги спомени-те од родниот крај. Со мерак се празнуваше нашиот Илинден.

Ни оваа година не изостана традиционалниот ручек. Редот беше голем за вкусниот војнички грав, кој дополнително беше збогатен со домашните пogaчи, пиперки, домати, пинџури и уште многу македонски специјалитети што посетителите ги донесоа на прославата. А сето тоа се наздравуваше со мастика и македонско вино, и со желба за уште многу вакви Илиндени и јубилеи.

Нека е благословен и за многу години празникот Илинден!

Елизабета Петровска

Раде Шербеџија

Знаете, јас имам македонски пасош и македонско државјанство, богами се чувствувам како Македонец. И многу сум горд на тоа. Ја обожавам македонската музика, и како што можете да забележите, македонските песни се неодминливи во мојот репертоар на концертите. Уште како мал мајка ми ми пееше македонски песни, а кога го снимавме „Пред дождот“, уште повеќе ми се јави интерес и желба за македонското творештво, особено прекрасните македонски народни песни

Се чувствувам како Македонец и горд сум на тоа

Раде Шербеџија по остварената светска слава и по филмот „Пред дождот“ на Милчо Манчевски, повторно е во фокусот на вниманието во македонската јавност, овој пат со филмот „Ослободување на Скопје“, во кој се јавува во улога на актер и режисер. По промоциите во Сараево и Пула, филмот своето прво прикажување во Македонија ќе има во септември на филмскиот фестивал „Браќа Манаки“ во Битола.

Неуморниот Раде снима театарски претстави, филмови, а одржува и концерти. Се сретнавме во Шибеник каде имаше настап на фестивалот „Далматински шансони“. Во својствен препознатлив стил вели дека ја обожава Македонија, Македонците, а особено македонската музика.

Како ја доживувате Македонија, со оглед на тоа дека многу работи Ве врзуваат за оваа земја?

Знаете, јас имам македонски пасош и македонско државјанство, богами се чувствувам како Македонец. И многу сум горд на тоа. Ја обожавам македонската

музика, и како што можете да забележите, македонски песни се неодминливи во мојот репертоар на концертите. Уште како мал мајка ми ми пееше македонски песни, а кога го снимавме „Пред дождот“, уште повеќе ми се јави интерес и желба за македонското творештво, особено прекрасните македонски народни песни. Омилени ми се „Елено ќерко“ и „Зајди, зајди“. Планирам да издадам посебно ЦД со македонски песни. Планирам и една мини турнеја во Македонија каде ќе го промовирам мојот последен албум.

Своевремено во една прилика изјавивте дека за Вас и Вашата сопруга, Македонија е важна точка на светската географска карта.

Да, точно. Една од најважните точки. Македонија мене и на мојата сопруга Ленка, која пред неколку години таму ја режираше претставата „Антигона“ на Душан Јовановиќ, додека јас го снимав филмот „Пред дождот“, ни стана една од најважните дестинации. Не знам како да ви опишам, но јас го обожавам македонскиот

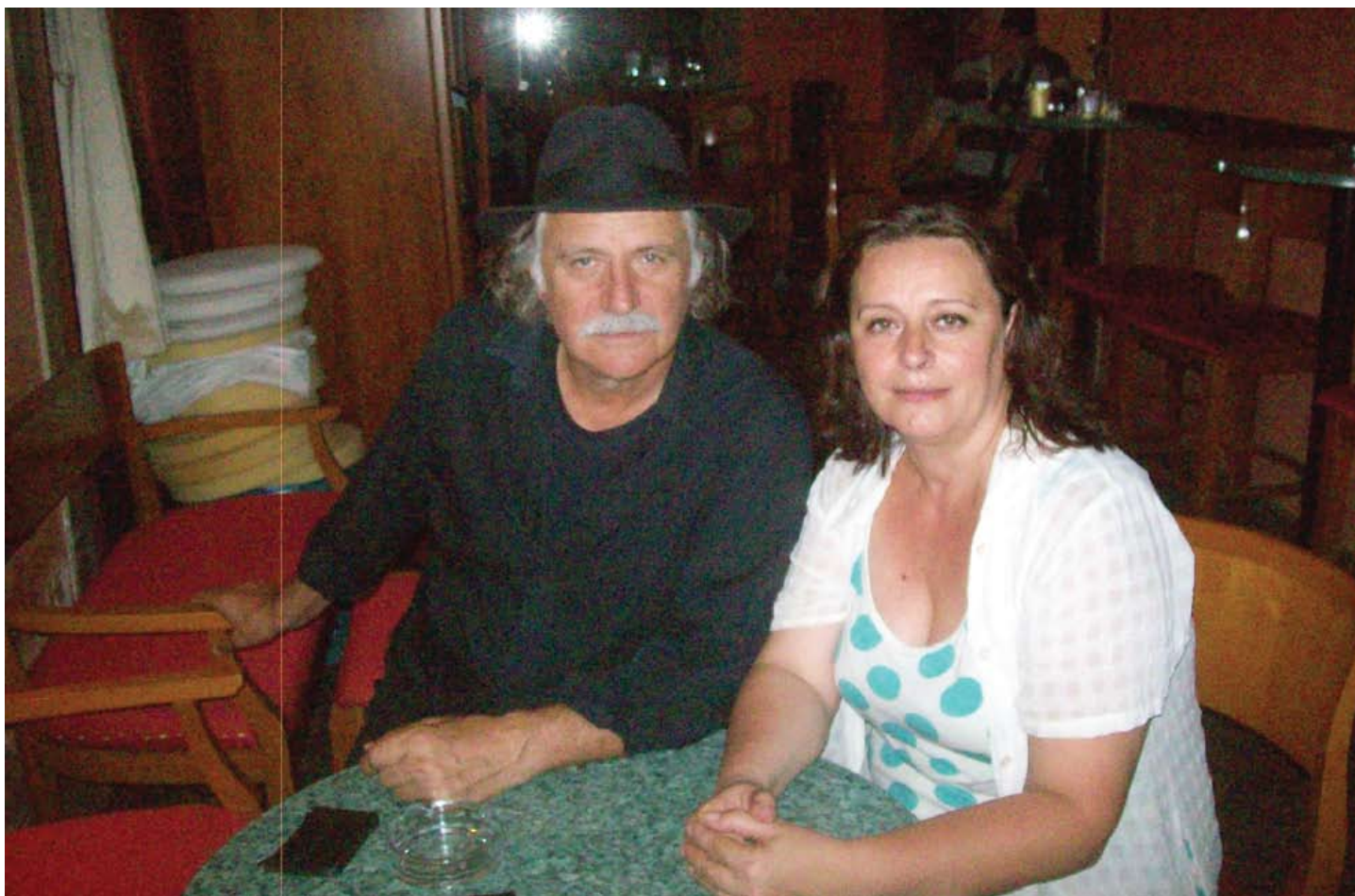
менталитет, широкоградноста на луѓето и онаа специјална добрина што ја имаат Македонците. Посебно сум фасциниран од македонската храна, која е богата со толку многу вкусови.

Најдобро филмско остварување

А филмот „Пред дождот“? Бриливрате со таа улога во филмот на режисерот Милчо Манчевски.

Да. Што да ви кажам, кога и сами знаете. „Пред дождот“ е едно од моите најдобри филмски остварувања. Филмот се здоби со светска слава, а во Венеција беше награден со „Златен лав“. Филмот на Манчевски беше прикажан во 40 земји. Тоа беше едно прекрасно искуство и можност за дружење. А природните убавини на Македонија, тоа е посебна приказна. Едноставно кажано – воодушевен сум.

Публиката ќе има можност да Ве гледа во уште едно филмско остварување „Ослободување на Скопје“? Кажете ни нешто за овој проект, снимен по драмскиот текст на Душан Јовано-

виќ, со музика на Влатко Стефановски.

Станува збор за македонско-хрватско-финска копродукција. Финансиран е од Агенцијата за филм на Македонија, Хрватскиот визуелен центар, Финскиот филмски фонд и Финската телевизија. Сценариото го работевме заедно со Душан Јовановиќ според неговиот драмски текст. Покрај мене и 11-годишниот Давид Тодосовски, се појавуваат и Силвија Стојановска, Луција Шербеџија, Петар Мирчевски, Небојша Глоговац, Дејан Лилиќ и други. „Ослободувањето на Скопје“ е мојот сон, тоа е неверојатна приказна за Македонија, за менталитетот, музиката, карактерите на луѓето, за љубовта.

Имате уште едно искуство со македонски филм – „Трето полувреме“ на режисерот Дарко Митревски.

Тоа е љубовна приказна сместена во време на Втората светска војна. Јас глумев во

главната улога заедно со Сашко Коцев, Ричард Самел, Емил Рубен и Катерина Ивановска. „Трето полувреме“ беше и македонски кандидат за наградата „Оскар“ во категорија најдобар филм од не-англиско говорно подрачје.

Во Македонија ми е прекрасно

Ова искуство со снимањето на филмовите, како и вашите музички настапи ве врзуваат со Македонците. Имате ли пријатели во Македонија?

Да, имам, и тоа доста. И не само оние со кои соработувам и се дружам, воопшто Македонците ги доживувам како најтопли луѓе што сум ги запознал во мојот живот. И затоа многу сакам да одам во Македонија, таму се чувствувам прекрасно.

А политичарите?

Тие се посебна приказна. Жалам што не успеав да го за-

познам лично претседателот Киро Глигоров, тој беше политичар од посебен ков. Една посебна личност. Гледам, моментално доста е „жешко“ на македонската политичка сцена.

Неодамна станавте почесен член на невладината организација „Хрватско-македонска тангента“

Да. Големо задоволство ми е што сум вклучен во еден таков состав на невладина граѓанска организација која првенствено се залага за продлабочување на врските меѓу македонскиот и хрватскиот народ, особено во делот на културата и уметноста. Тоа е одлично. Па, сепак ние потекнуваме од една заедничка држава и вештачки ни се наметнати поделбите и границите. Убаво е кога луѓето соработуваат и се дружат, а особено ние на овие наши простори. Толку многу работи имаме заеднички.

Милена Георгиевска

Македонската историја од балканските војни до денес

Амбасадорката на Р. Македонија во Р. Хрватска, Даниела Караџоска, на 23 мај 2016 година, на Правниот факултет во Загреб одржа предавање на тема *Осврт врз македонската историја, остварување сон на многу генерации, како стигнавме до независноста и до каде сме денес! Македонската историја од балканските војни до сега!*

На предавањето се направи краток осврт кон македонската исто-

рија, а присутните можеа да се информираат и потсетат за најважните настани коишто придонесоа за формирањето на денешната Република Македонија. Ви пренесуваме дел од предавањето:

- По Варкискиот договор од 1945 г., употребата на името „Македонија“ и на македонскиот јазик повторно беа забранети во Грција. Во текот на Грчката граѓанска војна од 1946-1949 г., многу Македонци се бореле

на страната на Грчката комунистичка партија, затоа што таа им ветувала човекови и национални права. Од 35.000 војници регрутирани во Демократската армија на Грција, околу половина биле Македонци. За жал, по поразот на ДАГ сите придобивки биле изгубени, а следеле ужасни последици за македонскиот народ. 28.000 македонски деца бегалци, за да се спасат од конфликтот, биле трајно одделени од своите семејства. Грција не ги сакаше назад, па тие станаа постојани бегалци прогонети во Источна Европа и Советскиот Сојуз.

- Политичките промени по капитулацијата на фашистичка Бугарија и државниот удар од 09.09.1944 г. позитивно се одразија врз Ма-

кедонците во Пирин. Во 1946 г., Комунистичката партија на Бугарија, под водство на Георги Димитров, официјално ја призна македонската нација и правото на делот од Македонија, контролиран од Бугарија, да се приклучи кон НР Македонија. Во пописот од 1956 г., спроведен од страна на бугарската влада, 63,7% од населението што живеело во Пиринска Македонија се изјасниле како Македонци. Од тој попис и по Титовото раскинување на односите со Русија и Бугарија, Бугарија го промени својот став и негираше секако постоење на Македонци, забранувајќи на тој начин изразување на македонското потекло и употреба на македонскиот јазик.

Е. Петровска

Предавање за св. Кирил и Методиј

Денот на словенските просветители и учители или Денот на светите солунски браќа св. Кирил и Методиј се празнува на 24 мај во чест на основачите на првата словенска азбука. Во Загреб, овој голем празник годинава се одбележа на 25 мај на Филозофскиот факултет, со предавање на тема *Св. Кирил и Методиј – татковци на словенската писменост и ко-защитници на Европа*. Предавањето го одржа амбасадорката на РМ во РХ, Даниела Караџоска.

Константин и Методиј се браќа родени во Солун. Потекнуваат

од угледно солунско семејство. Нивни родители биле Лав и Марија. Браќата биле мисионери на христијанството помеѓу Словените од Голема Моравија и Панонија. Преку нивната работа тие влијаеле врз културниот развој на

сите Словени, поради што ја добиле титулата „Апостоли на Словените“. Заслужни се за создавањето на глаголицата, а нивното дело ги опишмени словенските народи.

Методиј бил роден во 826 г. Се школувал

во специјални училишта за стекнување на воени вештини и за извршување на високи државни функции. Поради стекнатото знаење и способностите кои ги поседувал, Методиј на 20-годишна возраст од византискиот двор добил чин Војвода. Како војвода бил испратен да биде управник на Словенското кнежевство во Македонија, кое се простирало во Струмичко-брегалничкиот регион. Задача на Методиј била да ја обезбеди поддршката на месното население во борбата против бугарските напади на таа територија.

Константин, познат под монашкото име Кирил, бил роден во 827 г. Се школувал во солунските училишта во кои оделе само децата од поимотните семејства. Како најдобар ученик, рано се школувал на Цариградскиот универзитет. Таму изучувал повеќе науки и повеќе јазици. По завршувањето на студиите Константин станал професор по филозофија на универзитетот во кој и самиот учел претходно и стек-

нал голема доверба на византискиот двор.

Како високообразовани и талентирани личности на Кирил и Методиј им биле доделувани многу тешки и одговорни задачи од страна на византискиот двор. Прво биле испратени во мисија кај Сарацените во Багдад, која како и Брегалничката, Хазарската, Аланиска и Моравската мисија претставувале дел од програмата на Византија, чија основна цел била да ги христијанизираат дру-

гите народи на исток и север од Византија и да им ја наметнат византиската црковна власт.

Браќата во Цариград ја составиле словенската азбука од 38 букви (глаголица) и почнале да ги преведуваат црковните книги на словенски јазик. На повик од царот Ростислав тие заминале во Моравија и таму ја распространиле и ја утврдиле православната вера. Потоа на повик од папата заминале за Рим, каде што Кирил се разболел и умрел

на 14.02.869 г. Тогаш Методиј се вратил во Моравија и до смртта (06.04.885 г.) продолжил во ширењето на почнатата мисија. Подоцна нивните ученици ја продолжуваат нивната работа и дејност помеѓу Словените.

Со ова предавање на св. Кирил и Методиј им беше одадена почит и благодарност за нивниот значаен придонес во развивањето на словенската и македонската писменост.

Е. Петровска

Илинден, Летно училиште, Ден на ЗМРХ

Првата седница на Управниот одбор на Заедницата на Македонците во РХ се одржа на 23 јули 2016 година во просториите на ЗМРХ, во Загреб

По утврдувањето на кворум, претседателот Илија Христодулов ја отвори седницата. Членовите потоа го усвоија дневниот ред и записниците од минатата седница и од вонредниот состанок.

За полугодишниот финансиски извештај на ЗМРХ се рече дека е уредно и навремено изработен во консултација со Тибор Варга, заменик на претседателот на Советот за националните малцинства на РХ, и беше едногласно усвоен. Изработен е и полугодишниот информатор на ЗМРХ, како и информаторите на сите друштва. Потоа, Христодулов рече дека мандатот на членовите на Колегиумот на списанието „Македонски глас“ истече и дека со тоа сите се разрешуваат од своите должности. Како не беа доставени од друштвата до ЗМРХ барања за

промени во членството на Колегиумот, УО на ЗМРХ ги именува истите досегашни членови со нов четиригодишен мандат. Се усвоија и новите акти, Деловникот за работата на УО на ЗМРХ и Правилникот за службени патувања на ЗМРХ, кои беа усогласени со новиот Статут на ЗМРХ.

Во продолжение се расправаше за годишните програми. „Илинден 1903-2016“ ќе се прослави на 30 јули во излетничкото место

„Голубињак“ во Горски Котар. За „Летниот камп – училиште по македонски јазик со работилници – Рогач 2016.“ се рече дека е потпишан Договор со Министерството за наука, образование и спорт на РХ на износ од 54 илјади куни и ќе се одржи од 24 до 31 јули за основци. „Денот на ЗМРХ“, по повод 25-годишнината од формирањето на ЗМРХ, ќе се одбележи на 30 октомври во Загреб, во малата сала во КС „Ватрослав Лисински“,

под покровителство на Советот за националните малцинства на РХ и на градоначалникот на Град Загреб, Милан Бандиќ.

УО на ЗМРХ не го прифати барањето на Македонскиот културен центар од Сплит за прием во членството на ЗМРХ, бидејќи начелен став е дека од една жупанија и од еден град ЗМРХ во својот состав има по еден член. Во овој случај за Град Сплит тоа е МКД „Македонија“. Се поведе расправа за уште неколку теми меѓу кои беа и предлозите за соработка со македонските здруженија „Заједно“ од Тузла и „Југ“ од Бања Лука.

На крајот, сите присутни добија подарок, по еден примерок од најновата книга „Стари македонски семејства во Хрватска 2“ од Марина Апостоловска.

Е. П.

„Хроника на една катастрофа“ во Скопје

По повод одбележувањето на 53-годишнината од катастрофалниот земјотрес што го потресе Скопје на 26 јули 1963 година беше организирана изложба на фотографии од хрватскиот архитект Бошко Фржоп „Хроника на една катастрофа“, што се одржа во Младински културен центар во Скопје

По 53 години, Фржоп се најде повторно во главниот град на Македонија, каде што како успешен архитект и фотограф ја започнал својата кариера и хоби, и вели полн е со позитивни импресии. Особено му беше мило што неговите фотографии, за кои може да се каже дека сега веќе имаат и историска вредност, ги претстави пред македонската јавност.

„Има фотографии кои никогаш не ги направив со својот апарат, „киев“ што го купив од својата прва плата во Скопје. Но, тие слики од скопскиот земјотрес секогаш ќе останат врежани во мојата меморија. Длабоко ми останаа сеќавањата на сликите со многу шатори. Цели семејства беа сместени во еден шатор и така живееја. Но, луѓето сепак беа оптимисти, веруваа дека ситуацијата што ја наметна природата ќе ја поправи човекот. И така беше. Солидарноста стапи на дело“, вели Фржоп.

Тој заедно со својата фирма „Изградба“ од Шибеник учествуваше во обновата на градот.

„Не ни беше тешко, работевме и за време на празници, и за Денот на Републиката. Со фотоапаратот сакав да ги забележам тие моменти веднаш по земјотресот и тоа во делот на санацијата, обновата и во нормализација на животот во главниот град на Македонија“, додава Фржоп, кој со големи емоции сè уште зборува за Скопје, градот во кој ги помина и првите години

од неговиот брак со сопругата Офелија, која заедно со него помина две години во Скопје.

По два дена поминати во Скопје, по пауза од 53 години брачниот пар Фржоп ни ги пренесе своите импресии од посета во Скопје и како тие сега го доживеаја Скопје.

„Тоа сега е еден друг град. Желба ни беше да ја посетиме Идадија, таму поминавме две години веднаш по скопскиот земјотрес. Многу се изненадивме, бидејќи сега е останата само портата. Прошетавме по центарот на градот, во кој се поставени многу споменици и објекти. Изворна е само старата скопска чаршија, која го задржала својот некогашен дух“, ни рече Фржоп.

Пред изложбата во Скопје, и хрватската јавност имаше можност да ги види фотографиите на Бошко Фржоп и тоа во Загреб и Шибеник. Иницијатор на изложбите е невладината организација „Хрватско-македонска тангента“, а печатењето на фотографиите финансиски го помогна Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб. Домаќин на изложбата во Скопје беше Младински културен центар.

Милена Георгиевска

Струшки книжевни средби

Од 7 до 9 јули 2016 година во Струга, Вевчани и Охрид, се одржаа шестите по ред „Струшки книжевни средби“

На оваа манифестација со меѓународен карактер беа застапени поети од Македонија, Албанија, Бугарија, Романија, Словенија, Србија, Хрватска.

„Струшките книжевни средби“ ги организираа Културниот центар *Бран* и ревијата за книжевност *Бранувања* од Струга, а поддржана е од Министерството за култура на Република Македонија. Манифестацијата се одржа во знакот на одбележувањето на 155-годишнината од излегувањето на Зборникот на македонски народни песни од браќата Миладиновци. Меѓу учесниците од Хрватска беше и Мирјана Мајиќ, претседателка на МКД „Билјана“ од Задар. Од Хрватска беа повикани уште три лица. Првиот ден поезија се читаше на Вевчанските извори, во прекрасниот природен амбиент. Мајиќ ја читаше авторската песна „Исчекување“, после посетата на црквата „Св. Никола“ каде што се претставија лауреатите на наградата „Книжевна далга“ за 2016 год. Поетите се дружеа, а се запеа и по некоја македонска песна. Вториот ден, на 8 јули во Центарот за култура „Браќа Ми-

ладиновци“ во Струга беше претставена ликовна изложба на Христо Петрески, а за изложбата говореа Васил Тоциновски и Искра Пенева, Македонка од Белград. Потоа се одржа Беседа на д-р Хрвојка Михановиќ Салопек од Загреб, за 155 години од излегувањето на Зборникот на македонски народни песни (1861-2016) и врската меѓу Штросмаер и Миладиновци.

Многу програми во три дена. Попладнето во Спомен домот на браќата Миладиновци

во Струга се одржа „Книжевна пловидба“ – симпозиум на тема: Билингвалните (двodomни) писатели – Мост меѓу јазиците и народите. Меѓу останатите кои говореа на оваа средба беа проф. д-р Васил Тоциновски, проф. д-р Христо Петрески и многу други ценети личности. Вечерта истиот ден во НУ Библиотека „Григор Прличев“ – Охрид, беа промовирани книги и списанија. Беше промовирано списанието „Бранувања“, романот од Биљана Миловановиќ Живак „Лососот плови низводно“ и поетската книга „Љубовна сиромаштија“ од Анка Илиевска Георгиевска. Вечерта заврши со дружење во хотелот Плажа со „Вечер на вино и поезија“. На 9 јули пред црквата „Свети Ѓорѓија“ се одржа поетски настан на кој сите учесници ги читаа своите песни. Мирјана Мајиќ прочита две кратки песни: „Билјана“ и „Аманет“. Учесниците добија благодарници и си заминаа со прекрасни впечатоци од дружењето.

Мирјана Мајиќ

„Исплетена од љубов“ на Ана Дудиќ

Станува збор за збир од прекрасни љубовни песни преку кои поетесата Дудиќ, членка на ХКД, на суптилен начин и преку метафорични прикази ги изразува своите најдлабоки чувства

МКД Илинден од Риека и Хрватското книжевно друштво, огранок Риека, на 16 јуни, заокружија уште една успешна поетска сезона со промоција на збирката песни на поетесата Ана Дудиќ насловена „Исплетена од љубов“ („Satkana od ljubavi“). Станува збор за збир од прекрасни љубовни песни преку кои поетесата Дудиќ, членка на ХКД, на суптилен начин и преку метафорични прикази ги изразува своите најдлабоки чувства.

Претседателот на МКД Илинден, Илија Христовулов, ја отвори оваа промоција со неколку пригодни збора, преку кои им посака добредојде на големите пријатели и соработници на македонското риечко друштво, ХКД огранок Риека,

и на сите љубители на убавиот збор и го изрази своето задоволство за одличната соработка

со ХКД, која трае веќе неколку години во низа, а која со задоволство на двете страни ќе продолжи и во иднина.

Промоцијата ја водеше потпретседателката на МКД Илинден и претседателка на Советот на македонското национално малцинство за Приморско-горанската жупанија, Ивона Дуноски Митев, а свој говор одржаа и м-р Ерние Гиганте Дешковиќ, претседател на ХКД, Валерио Орлиќ, уредник на збирката, како и поетот Дамир Клаиќ.

Убавата поетска вечер ја збогатија и звуците на традиционалниот медитерански мелос благодарение на гостувањето на клупата „Грделини“ од Риека.

Ана Азеска

МКД „Илинден“ дел од годишното Собрание на Општина Локве

МКД „Илинден“ од Риека со својот редовен хор на 17 август беше дел од годишното Собрание на Општина Локве, благодарение на одличната со-

работка меѓу македонското културно друштво и горско-котарската општина. Настапот беше закажан точно напладне во просториите на Општина Локве, а

хорот при МКД „Илинден“, предводен од потпретседателката Ивона Дуноски-Митев, ја збогати програмата со изведба на три македонски изворни песни.

Настапот беше проследен со огромно внимание од присутните членови на Општината Локве и награден со громогласен аплауз, што уште еднаш ја потврди успешноста на овој хор и надвор од просториите на македонското друштво од Риека. За својот настап хористите добија благодарница од претседателот на општинското Собрание, со ветување дека ваквата соработка ќе продолжи и во иднина со што уште повеќе ќе се зацврстат одличните односи меѓу Македонците од Риека и претставниците на Општина Локве од Горски Котар.

А. А.

Хрватско искуство за безбедносна сезона

Од 2012 година Македонија испраќа полициски службеници во странските тимови кои се вклучени во проектот „Безбедна туристичка сезона“, кои воедно црпат искуство што Хрватска го стекна како членка на ЕУ

Его Игор Смилановски, македонски полициски службеник, кој беше ангажиран годинава во рамките на проектот „Безбедна туристичка сезона“ се сретнавме во една опуштена атмосфера во Шибеник на отворањето на пилџеријата „Конкрето“ на скопјанецот Давор Шишак. Смилановски ни го пренесе неговото искуство и што тоа значи за македонската полиција која беше вклучена во странските тимови на Јадран. Вели дека за него ова е едно добро животно искуство каде се разменети полициски сознанија, а се стекнале и со добро пријателство кое ќе трае во иднина.

„Околу работните обврски бев ангажиран првенствено да работам околу спречување на вршење на кривични дела како и прекршоци на подрачјето

што потпаѓа под Полициската управа на Шибеник. Како превенција во неколку наврати заедно со полициските службеници од Чешка Република – Ивана Чернакова и Хелена Кахнова, од Германија – Верена Мустач, и колеги од Хрватска, беа посетени Националниот парк *Крка*, камповите *Соларис* и *Адриатик* и населените места *Бродарица* и *Примоштен*, каде заедно делевме брошури со безбедносни препораки на туристите и разговаравме со нив. Другите полицајци остваруваа контакти со нивни државјани, додека јас за жал не сретнав ниту еден македонски државјанин (најверојатно поради далечината).“

Но, иако се малобројни туристите од Македонија кои одлучуваат да го поминат своето летување на Јадранско море, Смилановски

имаше можност во Шибенско-книнската жупанија да се дружи со Македонците кои живеат и работат во овој дел од Хрватска, да се запознае со нивните професионални ангажмани.

Дејствувањето на претставници од македонската полиција во рамките на проектот се темели врз Меморандумот за соработка меѓу Министерствата за внатрешни работи на Република Хрватска и Република Македонија.

Според началникот на Полициската управа на Шибенско-книнската жупанија, Ивица Костаниќ, искуствата од проектот „Безбедна туристичка сезона“ се одлични, а странските полицајци претставуваат вистински комуникациски мост меѓу

странските туристи и хрватската полиција. Македонските полицајци и годинава беа вклучени во Далмација, поточно во Шибенско-книнската жупанија во текот на јули и август. Република Македонија од 2012 година во Хрватска испраќа полицајци кои во голема мерка придонесуваат за безбеден одмор на туристите на Јадран, а воедно го црпат и искуството што Хрватска го стекна како членка на ЕУ. Покрај тоа што дејствуваат при ситни казни дела, странските полицајци се вклучуваат во случаи на сообраќајни незгоди, патролираат со бродови, издаваат предупредувања за непримерно пловење и слично.

Милена Георгиевска

Потребни се Координации на малцинствата на локално и регионално ниво

Го цел да се скенира моменталната ситуација во Сплитско-далматинската жупанија и Град Сплит, врзан за проектните активности во рамки на проектот „Поддршка на советите на националните малцинства на локално ниво“, на 21 јули во просториите на МКД „Македонија“ се одржа работен состанок. Од страна на организаторот, фирмите „WYG SAVJETOVANJE D.O.O.“ и „TECHED SAVJETO-

VANJE D.O.O.“, беа присутни Ненад Карајиќ и Лидија Јапец од Загреб, а претставници на малцинствата беа Марко Бекавац, началник за национални малцинства од Сплитско-далматинската жупанија, Марина Кузмановиќ-Петреш, началник за национални малцинства во Град Сплит, како и претставници и членови на совети: Ангел Митревски, проф. Марко Томашевиќ, Душан Стојанац, Иван Космос,

Кадри Куллашин, Един Нуркиќ, Анико Триполски, Наташа Гржељ, Јорго Кремиќ и Татјана Тимарец.

На средбата се разви богата дискусија од која се искристализираа неколку главни проблеми кои ги мачат малцинствата во СДЖ и Сплит и тоа: правната личност на претставниците на националните малцинства, формирање на Одбор за националните малцинства на Сплитско-далматинската жупанија, формирање на Координацијата на совети и претставници на Сплитско-далматинската жупанија, и уште многу прашања за начините на воспоставување на меѓунационал-

ни, национални и други координации на националните малцинства на локално и регионално ниво.

По двочасовната работа, состанокот заврши со пополнување на анкета дадена од страна на организаторите за која се надеваме дека ќе покаже одредени резултати во смисла на формирање на заедничка ВЕБ страница на сите малцинства и сл.

Проектот се реализира во соработка со Канцеларијата за човекови права и права на националните малцинства на Владата на Република Хрватска, а го финансира Европската Унија.

Биљана Митревски

Филателистичка изложба во Сплит

По повод одбележување на Илинден, во галеријата на МКД „Македонија“ се одржа богата програма која беше вовед во отворањето на една од најпрестижните изложби отворени во овие простории. По изведувањето на програмата на ЗФГ „Копачка“ и „Триото Гавровски“, гостинот од Македонија Бранислав Светозаревиќ, директор на Музејот на македонската борба од Скопје, ја претстави изложбата под наслов „Филателистичка прошетка низ поставката на Музејот на македонската борба во Скопје“.

- Оваа изложба по прв пат ги надмина границите на Република Македонија и по прв пат е поставена во Република Хрватска, што уште еднаш го потврдува пријателството на двата народа и двете држави – рече Светозаревиќ. Тој додаде дека особено задоволство му е што оваа

изложба е поставена на Илинден и во МКД „Македонија“ во Сплит, кое е едно од првите две здруженија на македонското национално малцинство во Р. Хрватска и кое на вистински начин ги чува сите македонски вредности. Во својот краток осврт на самата изложба на мно-

губројните посетители им го прикажа времето од скоро два века на македонската борба во периодот од 19. и 20. век прикажана во соодветни поштенски коверти и марки кои се потврда на историскиот пат што го поминал македонскиот народ до добивањето на својата држава.

Како дел од оваа изложба беше прикажана и видео прошетка низ Музејот на македонската борба во Скопје со многу детални појаснувања на Светозаревиќ.

Потоа следеше дружење во МКД „Македонија“.

Б.М.

10 години на Шолта – мал, а сепак голем јубилеј

„Летно школо на македонски јазик – Рогач, Шолта 2007-2016 г.“

Кога пред десет години Управниот одбор на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, на чело со Ангел Митревски, донесе одлука, по неуспешниот обид за летна школа во Пула, да се иницира на некоја друга локација, никој не очекуваше дека токму островот Шолта ќе биде „македонска база“ во наредните десет години.

Првата година сè тргна срамежливо со дваесеттина деца, а со само две-три водителки, без книги, без каква било помош и сл., но со еден голем ентузијазам дека се работи за нешто што никој не може да го избрише како белег на „македонското“ на овие простори. Се покажа дека проектот „Летно школо на македонски јазик – Рогач, Шолта“ е сигурно најдобриот проект кој го има направено ЗМРХ во последните десет години. Бројката од повеќе од 500 деца кои по-

минаа низ овој „камп на македонштината“ е импозантна. Ако на овој број им се прибродат и децата кои беа учесници на „Шолта интернационал“ од соседните држави, Босна и Херцеговина, Србија, Бугарија и Албанија, тогаш дури се согледува значењето на овој проект. Никулците на училиштата во Мала Преспа, Пустец и Голо Брдо се посадени пред осум години на Шолта, а својата исправност ја потврдија со повторниот избор на градоначалник – Македонец во Пустец, Албанија. Многумина од нашите мали ученици сега се учители по македонски јазик во Албанија и се трудат да го сочуваат македонскиот национален идентитет на тие простори.

Што да речеме за нашиот дел на летното училиште. Благодарейќи делумно и на него, успеавме во сите поголеми градови да отвориме паралелки на

„Македонски јазик и култура по модел Ц“ кои сигурно придонесоа и сè уште придонесуваат за зачувувањето на идентитетот на македонското национално малцинство во Република Хрватска. И оваа година група од 54 деца со нивните водители од сите поголеми градови во Хрватска од 24-31 јули ја „окупираа“ Шолта. Меѓутоа, никој од нејзините жители не се пожали на ниеден член на македонското училиште. Напротив, заедно со нашите деца, и домашните се фатија на „пајдушкото оро“ кое е веќе традиционално, а едnodневниот „мени“ е сигурното „тавче гравче“ за сите учесници на кампот. Ред дружење – ред забава – ред спортски активности, се покажа како добитна комбинација. А, на крај, како и секоја година, доделување на дипломите и поздравни за разидување.

Биљана Митревски

ЛЕТНО УЧИЛИШТЕ ВО ОХРИД

Исполнети соншета

Дајте ми крилја ја да си метнам и в наши ст'рни да си прелетнам: на наши места ја да си идам, да видам Охрид, Струга да видам...

Го доаѓањето на летото и топлите денови, ни се пружа можност да ги искористиме сите негови предности за да се опуштиме и да се запознаеме со нови места кои токму во овој дел од годината го доживуваат врвот на својата убавина.

Летното училиште во Охрид што веќе традиционално го организира Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб за основците и средношколците што ја посетуваат изборната настава по македонски јазик и култура во

Загреб, се одржа и оваа година. На нивно големо задоволство, на 26 јули 13 ученици заедно со водителите Марија Матас и Зоран Мицковски се упатија на пат долг повеќе од 1000 км. Сместувањето беше во хотелот „Конгресен центар“ лоциран на една од најатрактивните локации на крајбрежјето на Охридското Езеро, во близина на населбата Лагадин, а наставата по македонски јазик ја водеше Милка Тримчевска, професорка. Летното училиште се реализира со поддршка на Агенцијата за иселеништво на РМ и

Министерството за образование и наука на РМ.

Нови знаења

Благодарение на трудот и љубовта на учениците кон македонскиот јазик, летното училиште им беше своевидна забава за стекнување на нови знаења и искуства, но и за дружење, спортување, капење, запознавање со македонската култура и традиција, уживање во убавините на прекрасниот Охрид и Охридското Езеро.

Секојдневната настава беше дополнета со бројните излети и посети на градот и околината. Неизоставни дестинации беа Самуиловата средновековна тврдина која гордо се издига над Охрид, локалитетот Плаошник и црквата „Св. Климент и Пантелејмон“, отворениот антички хеленистички амфитеатар, симболот на Охрид – црквата „Св. Јован Канео“, градската чаршија, Охридското пристаниште и шеталиште, манастирот „Св. Наум“ и изворите на реката Црн Дрим, археолошкиот локалитет на праисториска наколна населба „Залив на Коските“ и уште многу други интересни места. Учениците беа пресреќни и неуморни во потра-

га по убавините на овој крај. Тоа беше исполнување на нивните соншита.

Корисно и забавно

Целта на летното училиште е да ги поттикне младите да поминат дел од летниот распуст на корисен и забавен начин, можност да ги почувствуваат благо-

датите што тоа ги нуди, да останат ангажирани и преку лето, да ја градат својата самодоверба која позитивно влијае врз нивната желба за учење на македонски јазик и сето тоа да биде дел од нивното секојдневие исполнето со забава и одмор.

Седумте дена пројдоа за миг. Враќањето за Загреб беше на 3 август, со по некоја солза во очите, но со широки насмевки за убавите спомени и сеќавања на заедничките доживувања. Заминаа од Македонија со позитивна енергија и живописни впечатоци, и со надеж дека следната година повторно ќе се вратат. А соншитата се за да се сонуваат и да се исполнат.

Е. Петровска

Две децении од МПЦО „Св. Јоаким Осоговски“

Македонската православна Црковна општина „Св. Јоаким Осоговски“ од Пула формирана е 1996 година од единаесетмина лица, од кои за жал некои денес се покојни. За прв претседател на Црковната општина избран беше покојниот Ратко Димовски, а потоа Симеон Јанев, Игор Јаневски, Митко Златков, Дане Спасевски, Орце Стојкоски и сега во овој мандат претседател е Ратко Златески, кој е еден од основачите на МПЦО во Пула

Во текот на овие години секоја година се одбележуваат поголемите македонски православни празници, како Божиќ, Велигден, Духовден, Голема Богородица, Св. Јоаким Осоговски, Митровденска задушница и др. Просториите на Црковната општина се отворени за секој празник и секоја недела од 10 до 12 часот, каде верниците можат да запалат свеќа, да се помолат пред иконите и да ја кажат Господовата молитва.

За Божиќ и Велигден за богослужба свештениците доаѓаат од Р. Македонија, често со нас се отец Васил Пеџуровски и отец Стевко Беќароски, а за другите празници служи нашиот парохиски свештеник во Р. Хрватска, протојереј Кирко Велински.

Отец Кирко е наш духовен татко повеќе од 13 години, наш постојан молитвеник пред престолот на Бога и нашата Света Црква. Тој често нè потсетува велејќи: „Секој кој заборави на својата вера и црква, заборавил на себе си и кој скршнал по друг пат, никогаш и никаде не стигнал“. Тој е постојано со нас и во радоста и во тагата. Користиме

прилика да му се обратиме со зборовите: „Отец Кирко, неизмерна благодарност од името на МПЦО „Св. Јоаким Осоговски“, Црковниот одбор, како и во името на претседателот Ратко Златески и на сите верници од цела Истра“.

Духовна академија

Овој голем и свет ден – 20 години од формирањето на МПЦО „Св. Јоаким Осоговски“ со верниците од цела Истарска жупанија го одбележи на 27 и 28 август 2016 год.

На 27 август беше организирана Духовна академија во

црквата „Св. Фрање“ во Пула, која ја предводеше протојереј Кирко Велински, а концерт на духовна музика одржа црковниот хор „Св. Јован Кукузел“ при соборниот храм „Св. Архангел Михаел“ од Винаца во Р. Македонија. Хорот е под диригентската палка на професор Игор Насев, а освен што настапуваат во Винаца, имаат настапувано во Штип, Радовиш и околните градови. Имаат и два настапа во Р. Хрватска – едниот по покана на МПЦО „Св. Злата Мегленска“ од Загреб, а другиот од МПЦО „Св. цар Константин и царица Елена“ од Риека на 3 јули годинава.

Хорот работи од 2000 год., а е формиран по иницијатива на отец Кирко Велински и професор Игор Насев.

Духовната академија и концертот беа одржани во присуство на голем број гости, пријатели и верници од цела Истра, како и претставници на националните малцинства од Истарска жупанија и Град Пула, кои беа воодушевени со настапот и се поздравиле со зборовите „на секоја ваша покана со задоволство ќе бидеме со вас“. Водител на настанот беше Михаела Златеска

која ги поздрави присутните во името на МПЦ во Р. Хрватска, како и во името на Црковната општина, Црковниот одбор и претседателот Ратко Златески, при што беа упатени и благодарни зборови кон хорот кој помина повеќе од 1300 километри без никаква финансиска награда за да ни го збогати овој ден.

Оваа вечер присутните ги поздрави и фра Ѓуро од црквата „Св. Фрање“, кој рече дека е пресреќен што оваа црква е одбрана за богослужба и поради што е многу благодарен. Поздравните зборови на протојереј Кирко беа љубов, мир и вера, што овај пат верниците го покажаа.

Сите сплотени како еден ја потпомогнаа Црковната општина и сите заедно, организирано ги дочекаа гостите и членовите на хорот. Членовите на македонските асоцијации на Истарска жупанија и Град Пула беа со Црковната општина и претседателот Ратко Златески, како и благајникот Игор Јаневски, за сета организација и подготовка – членовите и претседателите на Советите на жупанијата и на Град Пула, Зоран Петровски и Орце Стојкоски, како и членовите и претседателот на Македонското културно друштво на Истарска жупанија „Св. Кирил и Методиј“

од Пула, Тодор Брдарски, токму онака како зборовите на отец Кирко со љубов и слога со сите верници од цела Истра.

Богослужба и трпеза на љубовта

Во неделата на 28 август, на Голема Богородица, во црквата „Св. Фрање“ во Пула беше одржана богослужба предводена од отец Кирко Велински, во придружба на хорот „Св. Јоаван Кукузел“. Како и секоја година и оваа имаше многу верници кои се исповедаа пред нашиот молитвеник и се причестија, меѓу кои имаше и десетина деца, што посебно нè радува. Беше поделен и славскиот колач од овојгодишните кумови Виолета и Андреас Варга, а за наредната година честа му припадна на семејството Петровски од Пореч. Богослужбата заврши со молитва на отец Кирко на присутните ученици за почетокот на школската година, за успех и

среќа во учењето. Нашиот отец на крај го честита овој голем и свет ден за 20 години од формирањето на Црковната општина, ги прочита имињата на основачите и ни се обрати со следните зборови: „На крај, драги браќа и сестри, Ве повикувам да бидеме сите верни чеда на нашата Македонска православна црква, да им благодариме на оние што ја создале Македонската православна Црковна општина на овие простори и ние заедно со нив уште повеќе да се грижиме за зачувување и за духовниот раст на Црковната општина во Пула. Да создаваме сега наша прва црква во Загреб, за во иднина, како ние така и нашите деца, да имаме духовно светилиште односно наш свет храм.“

Дружењето на присутните продолжи во Советот на македонското национално малцинство за Град Пула, со благослов на трpezата на љубовта, подготвена од кумовите Виолета и Андреас Варга и сите верници. На трpezата се најдоа традиционални македонски јадења и вино.

Во тој радосен момент, во присуство на сите гости, пријатели и верници, на духовниот хор „Св. Јован Кукузел“ му беше предадена благодарница во името на нашата Црковна општина.

Михаела Златеска

Македонски вина и руска керамика во Ровињ

Македонските вина и руската керамика почнаа да се продаваат и рекламираат во Ровињ, Истарска жупанија. Нашето задоволство и гордоста и овој пат пораснаа во овој крај и пошироко

Младиот брачен пар Хедоник – Ангелика, по потекло Македонка, и Сергио по потекло Рус – на 4 јуни отворија винарница во Ровињ, со цел во овие хрватски простори, но и пошироко, да го рекламираат и промовираат македонското вино со својот неповторлив квалитет и природен начин на неговото производство.

Винарницата ја благослови парохијскиот свештеник на МПЦ во Р. Хрватска, протојереј Кирко Велински, на кого и овој пат му благодариме за грижата за нашите верски и духовни потреби. Воедно, винарницата беше посетена и од претставниците на македонските асоцијации на Истарска жупанија и Град Пула, советите, Црковната општина и Друштвото *Св. Кирил и Методиј*.

Во разговорот со сопственичката Ангелика, таа ни рече:

„Дуќанот HED.ON.IST спроти пицеријата *Сергио* на улица Грисиа 24 во Ровињ будно го чува одличното македонско вино, на кое му љубоморат и најдобрите винари на светот. За

големиот избор на вината одговорни се врвните енолози на винарниците Попова Кула, Картал и *Chateau Sopot*, кои со своите вина воодушевуваат преку автохтони македонски сорти, како Вранец, Станушина и Темјаника, но успеваат да ги придобијат и уживателите на во сонце капените *Cabernet, Sauvignon, Riesling, Muscat Ottonel, Pinot Grigio, Pinot Noir, Chardonnay*

и *Sauvignon Blanc*, а за колекционерите се нудат и ретки македонски вина од кои постојат само мал број во светот.

Одличниот избор на вина е надополнет со рачно изработена керамика, работена по стара руска техника, цртана со керамички бои помешани со вулкански минерали и прелеана со полублагороден планински кристал, создавајќи уникатни дела за доживотно уживање во нив, кои можат да се набават само на ова место во Европа.“

Покрај македонските вина и руската керамика, овде можете да станете и горд сопственик на македонски филиграни од срма.

Бевме испратени со убави зборови на домаќините и поканата да се вратиме во секој момент и да уживаме во вината. Заминавме со мислите на нашиот дом кој спокојно нè чека негде во нашата татковина.

Михаела Златеска

Румена Бужаровска почесен гостин на Фестивалот на европскиот краток расказ

Од 29 мај до 3 јуни 2016 година во Загреб и Осиек се одржа 15. фестивал на европскиот краток расказ (ФЕКП) посветен на границите и нивните премини („On/No Trespassing: за границите и луѓето“), на кој се претставија 30-тина истакнати хрватски, европски и светски имиња на оваа кратка книжевна форма. Фестивалот го отворија три реномирани книжевници, Румена Бужаровска од Македонија, Фроде Грутен од Норвешка и Лазло Јакаб Орсо од Унгарија. Трибината, која се одржа во Куќата за луѓе и уметност „Лауба“, ја отвори Роман Симиќ Бодрожич, директор и уредник на фестивалот,

а со разговорот модерирала Миљенка Буљевиќ и Борис Постников.

Дијалогот за тоа каде ни се границите и што нè чека надвор од нив, како писателите така и читателите, започна со македонската писателка Румена Бужаровска, која е меѓу најистакнатите претставници на современата македонска книжевност. Бужаровска се осврна на границите на бивша СФРЈ, односно воспоставување на граници кои порано не постоеле, и на „пост-југословенското културно искуство и наследство“, кое го смета за причина зошто нејзините приказни многу повеќе се читаат во регионот, отколку пошироко.

– Луѓето во нив се препознаваат самите себе и своите семејства, а тоа има врска со пост-транзицискиот период и патријархалното општество, како и со начинот на кој семејствата функционираат и сè уште функционираат, посочи Бужаровска.

Се зборуваше и за нивните книжевни идоли, за социјално ангажирана книжевност, за

современите форми на литературата како што е пишувањето на „Твитер“, за разликите помеѓу теоријата и уметноста и слично.

За време на траењето на фестивалот, Румена Бужаровска се претстави и на разговорите во театарот „&ТД“ и во библиотеката „Богдан Огризовиќ“.

Е. П.

ICC 3D d.o.o.

DEZINFEKCIJA • DEZINSEKCIJA • DERATIZACIJA

Radnička cesta 75 • 10000 Zagreb

tel.: 01/60 40 100 • fax: 01/60 40 103

mob: 091/5251 141

e-mail: icc-3d@icc.hr

**Razlika koja se vidi.
Savršeno je moguće.**

Есма Реџепова воодушеви на „Сан сустипанске ноќи“

Кралцата на ромската музика, Есма Реџепова, по 30 години отсутиност од Далмација, се врати во голем стил со концертот под ѕвездите на сплитскиот Сустипан. Поради нејзиниот концерт дојде до задушвање на сообраќајот во тој дел на Сплит, бидејќи пределот каде што се одржуваше концертот беше претесен да ги прими сите обожаватели на нејзиниот препознатлив глас

полн со емоции, а кој и без оглед на нејзините 72 години, беше основа за уште една незаборавна вечер на ромската и македонската музика во интерпретација на Есма – еден од најхаризматичните ликови во музичкиот свет.

Овој јубилеен петти фестивал „Сан сустипанске ноќи“ започна на најдобар можен начин, со мирисот на морето и чемпресите, со тактовите на ромската

и македонската музика, а Есма, во манирите на светските ѕвезди, својот концерт го започна во секунда точно на време. За овој концерт Есма го одбра најдоброто од својот огромен репертоар од преку 600 песни, пред сè инспирирано од изворниот македонски и ромски мелос. Оваа вечер беше вечер на „Гелем, гелем“, „Чаје Шукарије“, но и вечер на „Македонско девојче“, „Свадба македонска“ и многу други. Не поминаа ни петнаесетина минути од почнувањето на концертот, а публиката беше веќе на нозе и во оро и чочек го „одигра“ останатиот дел на концертот.

Во својот поздравен говор, Есма не заборава и да го поздравува македонското национално малцинство во Сплит, сплотено во Македонското културно друштво „Македонија“

во Сплит и го изрази своето задоволство што Македонците се така добро прифатени во Сплит и во Република Хрватска.

Единствено разочарување на публиката на концертот на Есма беше тоа што на сите им се причини дека времето пролета пребрзо, па ни завршената „Зајди, зајди“ и повтореното „Чаје Шукарије“ не ја ублажија гладта на сплитската публика за нејзиниот вокал вреден на секое воодушевување.

На крајот на концертот, претседателот на МКД „Македонија“ Ангел Митревски во името на сите од публиката на Есма Реџепова ѝ подари голема кошница со цвеќе со желба што поскоро да пак уживаме во нејзините мајстории и да не чекаме повторно 30 години.

Биљана Митревски

Џез варијанта на песните на Есма во Шибеник

И покрај лошото време во третиот викенд на јули и претходно откажаната втора вечер поради дожд, на престижниот *Оф џез и блуз фестивал* во Шибеник, Есма и нејзиниот бенд во последен момент се појавија на бината и го спасија фестивалот. Оригиналниот настап на Есма ја воодушеви публиката, која имаше можност нејзините песни да ги слушне прилагодени во џез варијанта. Кралицата на ромска и македонска музика изведе и неколку нови пе-

сни, покрај, се разбира, оние неодоимливите како што се *Чае шукарије* и *Целем, целем*, на што публиката особено реагираше.

На десеттиот јубилеен *Оф џез и блуз фестивал*, кој првата вечер го отворија Матија Дедиќ, Тамара Обровац, Круно Левачиќ и

Звонимир Шестак, цело време очите на организаторите, но и публиката беа вперени во небото – „Ќе врне ли?“ Потоа дојде одлуката на организаторите втората вечер, пред самиот почеток на концертот, да го откажат предвидениот настап.

За крај, третата вечер – Есма, која во свој препознатлив стил приреди вистинско уживање, настап во џез варијанта со етно примеси.

М. Г.

Прием на Есма во Град Сплит и во МКД „Македонија“

Заменикот на градоначалникот на Град Сплит Горан Ковачевиќ ја прими Есма Реџепова, светската кралица на Ромите, најпознатата пејачка на ромската музика и светски познатата хуманитарка. Повод за овој прием беше нејзиниот концерт во Сплит. Истакнувајќи ја добрата соработка помеѓу градските власти и македонското национално малцинство, заменикот Ковачевиќ им се заблагодари на претставниците на МКД „Македонија“ за посредувањето во реализацијата на оваа средба.

„Извонредно сме задоволни што оваа голема музичка звезда, уметничка и светска хуманитарка, по 35 години е повторно во нашиот град на големо задоволство на нашите сограѓани и гости. Се надевам дека со Вашата помош оваа соработка на културно-уметничкото поле помеѓу Република Македонија и градот Сплит и Република Хрватска, ќе биде уште поуспешна и побогата“, истакна Ковачевиќ.

Есма во својот одговор, зборувајќи за своите впечатоци од Сплит, посочи дека тој е еден од најубавите градови во светот, а не го криеше и своето воодушевување со приемот на кој наиде

нејзиниот концерт кај сплитската публика.

„Ноќеска беше прекрасно. Публиката седеше некои 15-тина минути, но потоа сите почнаа да пеат со мене. Тоа за мене беше посебно чувство. Од едната страна беше морето, од другата паркот, а над нас небото полно со ѕвезди. Кој жив може да остане рамнодушен“, рече Есма.

Таа со својот покоен сопруг Стево Теодосиевски има посвоено 47 деца од кои има веќе 128 внучиња со кои посебно се гордее. На крајот на срдечната средба, на која присуствуваа и

сплитските Македонци, се разменија пригодни дарови, а Есма се запиша и во Спомен книгата на Град Сплит.

Своето дружење со сплитските Македонци Есма го продолжи во просториите на МКД „Македонија“. Ја интересираше сè: од пејачкиот хор, фолклорната група, етно работилницата, до мандолинскиот оркестар „Клинци мандолинци“. Сите присутни со посебна чест се фотографираа со драгата гостинка, при што беа разменети и пригодни подароци.

Биљана Митревски

Есма во Задар

По триесетгодишна пауза, Есма повторно ги восхити задраните со својата песета.

Во преполната сала „Арсенал“, на 11 јули гостуваше кралицата на ромска и македонска песна Есма Реџепова. Ми беше желба да се сретнам и запознам со оваа прекрасна пејачка. Веднаш ме прими и десетина минути разговаравме – се распрашуваше за

Македонците во Задар, како дејствуваме, дали имаме друштво.

Кога почна концертот, застапа во средината на првата песна и

рече: „Знам дека во Задар има македонско друштво, сакам да ја поздравам претседателката на Друштвото и сите Македонци во Задар“. Јас се изненадив и горда излегов пред бината и со раширени раце повторно ја поздравив.

Концертот помина во одлична атмосфера со чочек и македонско оро.

Есма, дојди ни повторно.

М. М.

Гостување на македонски фолклорни ансамбли

Фолклорен ансамбл „Етнос“ во Загреб

КУД „Мирче Ацев“ во Велика Горица

Оваа година загребската **Меѓународна смотра на фолклор** ја одбележи својата јубилејна 50-годишнина, а како е ова еден од најстарите фестивали по својата традиција, прогласен е за хрватски национален фестивал. Посетителите имаа можност од 20 до 24 јули на неколку локации во Загреб да ги проследат настапите на бројни фолклорни друштва и поединци кои ја претставуваа разновидноста на хрватското етнографско наследство, како и претставници на националните малцинства кои го претставуваа народното богатство на своите народи и култури.

На смотрата настапија и фолклорни ансамбли од Буга-

рија, Египет, Франција, Ирска, Италија, Словачка, Шпанија, Индонезија, Канада и Македонија, која ја претстави фолклорниот ансамбл „Етнос“ од Скопје. Во рамките на манифестацијата се одржа изложба и работилници на кои граѓаните имаа прилика да учат фолклорни танци.

Од 7 до 9 јули во Велика Горица во организација на ФА „Туропоље“ се одржа **16. меѓународен фестивал на фолклор** на кој настапија фолклорни друштва од Хрватска, Словенија, Бугарија, Полска и Македонија. Македонскиот фолклор, песна и музика ги презентираше КУД „Мирче Ацев“ од Прилеп.

На службениот натпреварувачки настап кој се одржа последната вечер од фестивалот, фолклорните друштва ја покажаа сета убавина на народната танцовачка уметност. Приказната за времето во кое е создадена и нејзината денешна популарност на најдобар можен начин ја докажува трајноста и вечноста на оваа уметност. На свечениот завршеток на учесниците им беа врачени признанија и награди, а КУД „Мирче Ацев“ ја доби наградата за најдобра кореографска изведба. Освен во Велика Горица, тие настапија во Загреб и Лудбрег, а потоа и во Макарска.

Е. П.

МКД „Македонија“ меѓу чуварите на културното наследство

Под високото покровителство на претседателката на Република Хрватска, Колинда Грабар-Китаровиќ и Сплитско-далматинската жупанија, а во организација на културното здружение „Биле руже“ од општина Подбабље, Имотски, во Друм, на Денот на државноста на РХ се одржа Третата меѓународна фолклорна смотра. На смотрата ѝ претходеше свечена поворка на сите учесници во центарот на Друм, а посебно задоволство на организаторите беше и тоа што освен 11 фолклорни друштва од Хрватска и Босна и Херцеговина, по прв пат на оваа смотра настапија и културни друштва на националните малцинства од РХ, и тоа на Словаците и Македонците.

Посебно внимание на наставот предизвикаа Македонското културно друштво „Македонија“ од Сплит и културното друштво на Словаците од Марковец Нашички. Нивните настапи беа проследени со посебен интерес и поради различноста на фолклорот и поради богатството на раз-

новидни бои на носиите кај Македонките и Словаците. Нашите Македонки под водство на Блага Масачеси изведоа сплет на македонски ора за што добија голем аплауз. Смотрата заврши со заедничко дружење и веселба.

Биљана Митревски

Македонска етно атракција

Женската вокална етно-група *Езерки* и оркестарот *7/8* одржаа два прекрасна концерта промовирајќи ја македонската народна ризница изразена преку најубавите песни и музика.

Под покровителство на Жупаниското Собрание на Загрепската жупанија и градот Иваниќ-Град, на 23 мај во Домот на културата во Иваниќ-Град тие одржаа концерт за паметење. Концертот кој носеше назив *Македонска етно атракција*, го овозможија Министерството за надворешни и европски работи на РХ, Хрватско-македонското друштво, Советот на македон-

ското национално малцинство за Град Загреб, претставничката на македонското национално малцинство за Загрепската жупанија, Лена Гапиќ, и Домот на културата при Народното отворено училиште во

Иваниќ-Град. Публиката беше восхитена од изведбите и ги награди со громогласен аплауз.

И другиот концерт одржан во Загрепскиот куклен театар на 30 јуни воодушеви со извонредната музичка вклопеност на гласовните можности и звуците на инструментите. Разновидниот и богат репертоар на уникатните изведувачи предизвикуваше овации и чувство на нос-

талгија кај македонската публика.

Концертите на *Езерки* и *7/8* се секогаш распродадени и се бара влезница повеќе. Тоа доволно зборува за овие врвни уметници кои знаат атмосферата во салата да ја доведат до вжештување. Публиката редовно ги пее во еден глас безвременските македонски бисери на фолклорната традиција, вешто аранжирани и водени од виртуозот на виолина Бруно Урлиќ. Настапите им се за пофалба во секој поглед и со нетрпение се очекува следниот.

Е. П.

„Копачка“ и „Трио Гавровски“ за Илинден во Сплит

Како и секоја година, Македонското културно друштво „Македонија“ Сплит во чест на најголемиот македонски национален и верски празник Илинден и оваа година на своите сонародници им прикажа дел од македонското традиционално богатство.

На 1 август МКД „Македонија“ финансиски потпомогнато од Министерството на Европски и надворешни работи на РХ, Сплитско-далматинската жупа-

нија и Туристичката заедница на Град Сплит, на централната бина на сплитската Рива организира презентација и концерт посветен на познатото народно оро „Копачка“ кое пред две години се најде на листата на УНЕСКО како нематеријално културно богатство на Р. Македонија.

Орото го изведе истоимената фолклорна група „Копачка“ од село Драмче, Делчево, која веќе 68 години го негува „пијанечкиот“ изворен фолклор во Македонија, за што е наградувано со бројни награди за зачувувањето на ова оро од преграатките на заборавот.

По прв пат надвор од Р. Македонија, и во Р. Хрватска во исто време, настапија фолклорната група „Копачка“ и машкото трио „Гавровски“ кои го

негуваат „машкото гласечкото пеење“ од околината на Тетово, а кое исто така се најде сосема заслужено на листата на УНЕСКО како нематеријално културно богатство на Р. Македонија.

Пред сплитската публика беа прикажани четирите ритмички делови од „Копачката“, како и други изворни македонски песни и ора од делчевскиот крај.

Б. М.

Во спомен на писателот Анте Земљар

Хрватското друштво на писатели веќе седма година по ред во Паг организира поетски средби со меѓународен карактер. Меѓу учесниците годинава беше и Мирјана Мајиќ како поет и Македонка со живеалиште во Задар. Ваквите средби покажуваат дека поетите многу добро соработуваат без разлика на нивната народност, вера или возраст. На 19 август, во Кнежевиот дворец беше претставен зборникот, а потоа

сите поети чии песни беа објавени во зборникот читаа своја поезија. „Олуен ветер“ е песната на Мајиќ објавена во зборникот.

Уште едно македонско име се врзува за овој настан. Имено, проф. д-р Васил Тоциновски напиша рецензија за зборникот, каде што меѓу другото, ги споредува поетите Анте Земљар и Венко Марковски. Нивните животни патеки на некој начин се доста блиски. По пладневното чита-

ње, учесниците ја посетија куќата каде што се родил писателот Анте Земљар и каде што е поставена спомен-плоча од страна на Хрватското друштво на писатели во 2014 година. Поетите ги прими вдовицата на Анте Земљар. Вечерта во 20 часот се читаа песни по избор на поетите. Дубравко Сидор читаше извадоци од книгите на Анте Земљар.

Голема заслуга за оваа манифестација му припаѓа на Никола Ши-

миќ Тонин, поет од Задар. Песната во зборникот претставува голема чест, велат учесниците. А за Мајиќ ова беше трета благодарница.

М. М.

Поетска манифестација „Стјег слободe“ во Книн

На 3 август по втор пат се одржа поетско читање по повод на 21 година од Татковинската благодарност и воената акција „Олуја“. Оваа ма-

нифестација, на која учествуваа 21 поет, е под покровителство на претседателката на Република Хрватска, Колинда Грабар-Китаровиќ, а идеен зачетник на настанот е претседателот на ХКД – огранок Задар, Никола Шимиќ Тонин.

Голема чест беше кога се претставуваше жирито, кога се најави името на Мирјана Мајиќ, претседателка на МКД „Билјана“ од Задар, и кога се кажа дека е Македонка, дека е поет и многу други убави работи што предизвикаа голем восхит и гордост кај Мајиќ.

Песните се читаа на тврдина-та, што остави посебен впечаток. Мајиќ доби благодарница за овој настан и книга „Стијег слободe“ во која е објавена и родољубивата песна „Да заборавам“ на македонски и хрватски јазик.

Манифестацијата годинава прерасна во традиционална и ќе се одржува секоја година на овој датум.

М. М.

RESTORAN - CAFFE BAR - 01 4840 954

МАКЕДОНСКИ МЕРАК

Em merak - em užitak

Na adresi Ilica 298, Zagreb, naselje Kustošija, odmah pored Name, dođite da osjetite dašak zemlje sunca gdje se spajaju okusi Balkana, Orijenta i Mediterana!

Organiziramo svake vrste obiteljske proslave te poslovne susrete. Veselimo se vašem dolasku!

Осиечките Миладиновци претставени во Скопје, Струга, Осиек и Гаково

Македонското културно Друштво Браќа Миладиновци оваа година се претстави во четири града: во Скопје, Струга, Осиек и Гаково, а повод за претставувањето на работата и активностите на ова Друштво беше книгата на Јагода Тренеска Цветичанин „Македонски бои во славонската рамница – траги на сеќавања“. Книгата е посветена на 155-тата годишнина од излегувањето од печат на Зборникот народни песни на браќата Миладиновци, а дава богат пресек на активностите на Друштвото кое го носи името на браќата.

Книгата беше претставена најнапред во Скопје, на 8 април 2016 година во Градската библиотека „Браќа Миладиновци“, а претставувачи беа Весна Ацеска, Братислав Ташковски и Васил Тоциновски. Следното претставување беше во Струга, на 3 јуни 2016 година во Спомен музејот на браќата Миладиновци каде што за книгата говореше Разме Кумбаровски. Во Осиек,

промоцијата беше одржана на 15 јуни во склопот на Деновите на браќата Миладиновци во преполната сала на Градската и универзитетска библиотека и во присуство на заменикот градоначалник Д. Амбруш и заменикот жупан Д. Вулин. Книгата ја претстави уредничката Јулијана Младеновска-Тешија. Во Гаково книгата ја претстави

заменикот градоначалник Мирко Ќуриќ, а претставувањето се одржа во Центарот за култура.

Претставувањето на книгата беше збогатено со видео презентација на четири стотини фотографии кои присутните ги понесоа низ 21-годишниот времеплов на Друштвото од неговите почетоци до денес.

J. T.

Настап на Трио Академико од Штип во Осиек

Во соработка со Уметничката академија од Осиек, МКД „Браќа Миладиновци“ беше домаќин на членовите на Трио Академико од Штип. Овој редок камерен состав за флејта, кларинет и пијано на истокот на Хрватска дојде од истокот на Македонија и во една вечер изведе неколку ремек-дела од различни стилски епохи од светската музика, од времето на класицизмот до современата музика.

Така, на 25 мај 2016 година, во организација на Уметничката

академија од Осиек, Триото го сочинуваат Златка Митева на флејта, Бранко Павловски на кларинет и Наташа Јанковски и Евазен. Трбојевиќ на клавир.

МКД „Браќа Миладиновци“ им беше домаќин во текот на следниот ден. Во просториите на Друштвото уметниците ги изненадија нашите членови со кус настап, а нашите најмлади членови од детската секција „Бисерчиња“ ги изненадија повратно уметниците. Им подарија свој настап со претставата „Пепелашка“, а потоа разговараа со музичарите за музичките инструменти и музичките стилови.

Јулијана Тешија

Богато лето за секциите на МКД „Браќа Миладиновци“

„Танец Осиек“ и „Вардарки“ во Д. Михољац

Во лето членките и членовите на МКД „Браќа Миладиновци“ од Осиек не мируваа: и во јули и во август беа зафатени со гостувања и настапи од кои ќе ги издвоиме настапите во Доњи Михољац, Куќанци, Чепински Мартинци и Пишкоревци.

Секциите „Танец Осиек“ и „Вардарки“ се претставија со песни и танци – сплет македонски песни и ора, на овогодинашното „Ми-

хољачко сијело“ кое се одржа на 9 јули во Доњи Михољац. Оваа 42. смотра на фолклорот, која секоја година се организира под покровителство на градот Доњи Михољац, вклучуваше и посета на познатиот Дворец Прандау-Маилат.

„Танец Осиек“ настапи со „Тресеница“ и на 13-тите Денови на српското национално малцинство кои се одржаа на 16 јули во Ку-

канци крај Гаково, во организација на Српското национално малцинство на општина Магаденовац.

МКД „Браќа Миладиновци“ со „Танец Осиек“ се претстави и на „Седмата пченкаријада“ која се одржа во Чепински Мартинци на 6 август со кореографијата „Билјана“. Манифестацијата се одржа на отворено, а се организира во чест на – пченката: сите специја-

литети кои домаќините од КУД „Чепински Мартинци“ ги приготвија за гостите беа подготвени од пченка и пченкарно брашно.

Делегација на МКД „Браќа Миладиновци“ беше присутна и на 22-рите „Пишкоревски сокаци“ кои се одржаа на 21 август во Пишкоревци, во организација на КУД „Зора“ од истоименото место. Во знак на благодарност за досегашната соработка, домаќините им врачича благодарници на гостите, Јагода Цветичанин, претставничка за МНМ на Град Осиек и Борис Трајановски, претседател на МКД „Б. Миладиновци“ од Осиек.

Јулијана Тешија

Настап на „Танец Осиек“ во Куќанци

Пченкаријада, Чепински Мартинци

Калиопи во живо на хрватско радио

На 19 јуни годинава, во недела попладне, на брановите на Радио Осиек започна емисијата „Десетица“ со акустичен едночасовен концерт на македонската дива Калиопи. Таа пред осиечката радио публика се претстави со своите бројни хитови во сопствена пијано придружба, а сè беше проследено со разговор полн со емоции. Еми-

сијата на водителката Марина Бан, и покрај дождливото време, не ги остави рамнодушни членовите на МКД „Браќа Миладиновци“ од Осиек. Тие побрзаа да ја поздрават Калиопи и да запеат заедно со неа. На крајот ѝ посакаа среќен пат за Македонија и посакаа повторно да дојде во Осиек.

J.T.

Македонските креации во фокусот на вниманието

Ред од 28 метри пред штандовите на МКД „Браќа Миладиновци“ во Врбовец!

Бројните посетители на 36-тата туристичко-кулинарска манифестација „Што јадеа нашите стари“ одржана во Врбовец од 26 до 28 август 2016 година, во саботата на 27 август ги изненади долгиот ред кој се протегаше пред штандовите на МКД „Браќа Миладиновци“ во Осиек. Дваесетосумметарската „змија“ од граѓани заинтересирани да ги пробаат македонските специјалитети ја снимиле претседателот на Друштвото, Борис Трајановски, кој со гордост истакна дека „сите 32 наши члена кои дојдоа во Врбовец, учествуваа со нешто свое, створено од сопствените раце, за да го претстават Друштвото и македонската култура на најдобар можен начин.“

Оваа манифестација е основана во далечната 1981 година и се одржала сè до денес. Важно е да истакнеме дека еден дел од манифестацијата секоја година им е посветен на јадењата и обичаите на националните

малцинства на Град Загреб и Загребската жупанија, а оваа година тоа беа јадењата и обичаите на националните малцинства од Босна и Херцеговина и Македонија.

Боите на нашата татковина успешно ги „одбрани“ МКД „Браќа Миладиновци“ од Осиек, а штандовите ги посети и познатиот готвач Бранко Огњеновиќ. А тие беа навистина богати и прекрасно декорирани: сите јадења беа во глинени тави и грниња, пијалаците во бардаци, а сè беше поставено под две големи македонски знамиња. На едниот штанд беа распослани ракотворбите на нашите членови, накитот, плетениците, иконите, а на другите два најпознатите македонски јадења: тавче гравче, сармички од лозов лист, тава со селско месо, баклави и тулумби, раванија, турлитави со јагнешко и свинско месо, пиперки полнети со сирење, пити, зелници, шопска салата, ајвар... Локалните медиуми најмногу ги

заинтересира начинот на кој се подготвува ајвар на македонски начин, за што со задоволство им говореше Марија Чинчурак, а за Друштвото и неговите активности зборуваше Јагода Цветичанин.

Во програмскиот дел настапи фолклорната секција „Танец Осиек“ со кореографиите „Билјана“ и „Тресеница“ и мешаниот хор „Вардарки“ со сплет од народни песни.

Друштвото собираше и доброволни прилози од граѓаните на Врбовец за настраданите од поплавите во Македонија. Постер со силна порака изработен од Драгољуб Сиљаноски беше истакнат на штандот каде што беа собрани 565,00 куни што беа уплатени на жиро-сметката на Македонската амбасада во Загреб. Им благодариме на граѓаните на Врбовец за нивната поддршка!

Јулијана Тешија

Успение на Пресвета Богородица

Настаните од животот на Мајката Божја длабоко се поврзани со домостроителната промисла Божја. Колку е голема, колку е значајна и колку многу значи Богородица за човекот и светот ни сведочи и празникот Успение на Пресвета Богородица, но и сите празници кои во текот на годината ги одбележуваме, а кои се поврзани со неа.

Ете, благочестиви христијани, такви треба да бидеме и ние. Богородица е неисцрпен извор на добродетелност кој треба да нè краси и нас самите: да се угледаме на нејзиното смирение, на нејзината скромност, на нејзиното трпение, на нејзината послушност, вера, љубов. Ете, Богородица е пример за секој човек, за секоја жена, за секоја мајка.

Празнувајќи го денешното Богородично успение, ние не тагуваме и не сме победени од смртта – зашто токму на овој ден, ние го гледаме воскресението, ја гледаме победата на Животот над смртта.

Браќа и сестри!

Христијаните се постојано поткрепувани од благодатната молитвена помош на секогашдевствената Богомајка. Затоа, во моментите на страдање и искушенија не заборавајте да ја замолите Богородица за застапништво, не заборавајте да ја повикате Мајката над мајките. Знаат тие што тоа го почувствувале каква е нејзината молитва, каква е нејзината милост, како милува таа со својата мајчинска љубов.

Да даде Бог, поради молитвите на Богородица Марија, да се собираме секоја година сè повеќе Македонските православни црковни општини во Република Хрватска и да учиме како на вистински начин, духовно, достоинствено и литургиски да го славиме нејзиното сечесно заспивање во Господа.

Господ да ве благослови, а Пресвета Богородица секогаш да се застапува и да нè заштитува со своите молитви пред Бога. Амин.
протојереј Кирко Велински

ИМЕНКИ (СУПСТАНТИВИ) (деветти дел) ОБРАЗУВАЊЕ НА ИМЕНКИТЕ

ИМЕНКИ ОБРАЗУВАНИ ОД ПРИДАВКИ

На придавски основи им се додаваат следниве неколку суфикси:

-ина (должина, итрина, острина): **-ост** (лудост, младост, храброст);

-ство (богатство, пијанство, совриенство); **-ец** (белец, семец, старец); **-ка** (белка, ирнка), **-ило** (зеленило, лудило, сивило).

ИМЕНКИ ОБРАЗУВАНИ ОД ИМЕНКИ

За образување именки од други именки се користат повеќе суфикси. Некои се поретки, а некои се мошне чести. Особено се застапени: **-ство** (пријателство, родство, херојство); **-ник** (дописник, наставник, правник); **-иште** (ѓубриште, огниште, оризиште); **-ар** (банкар, рибар, шумар); **-чија/-чија** (бурекчија, бозација, занаетчија); **-ец** (металец, северец); **-ица** (гулабица, божица, кралица); **-ка** (докторка, колешика, членка).

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

(Според „Кратка македонска граматика“, 25 октомври 1944)

Поетска, ликовна и музичка вечер

На 17 мај во текот на „25. Денови на македонската култура – Денови на св. Кирил и Методиј“, во просториите на МКД *Македонија* во Сплит се одржа поетска, ликовна и музичка вечер на која се воспоставија и првите контакти со македонското национално малцинство во Белград, Република Србија. Како што во својот поздравен говор истакна претседателот на Друштвото, Ангел Митревски, оваа средба е прва официјална средба помеѓу Македонците од Сплит и Белград и претставува чекор во

поврзувањето на македонската дијаспора на овие простори. Тој ги претстави гостите Искра Пенева, млада поетеса и ликовен фотограф од Белград и Виктор Б. Шеќеровски, директор и главен уредник на „Македонскиот информативен и издавачки центар“ од Панчево.

Шеќеровски потенцираше дека и Македонците во Србија и Војводина мошне успешно се вклопуваат во мултикултурниот начин на живеење, но не ја забораваат својата татковина и своите корени. Тој зборуваше за

двојазичната книга на младата поетеса Искра Пенева, „Нешто помеѓу“, нагласувајќи дека таа е една од најталентираниите млади поетеси од македонско потекло во Србија.

Во рамките на вечерта беше отворена и изложба на фотографии од Пенева со мотиви на Охридското Езеро,

која предизвика големо внимание на публиката. Како и секогаш, музичкиот дел им припадна на пејачкиот хор „Македонија“ и на мандолинскиот оркестар „Клинци мандолинци“, кои сите присутни со своите звуци ги пренесоа на брегот на убавото Охридско Езеро.

Б.М.

Bekos
Zagreb, Hrvatska

Bekos Lingua
Skopje, Makedonija

URED SUDSKIH TUMAČA I PREVODITELJA

HR-Zagreb, Siget 18C • Avenija Dubrovnik 10 • Tel. 385-1-6525750 • www.bekos.hr

MK-Skopje, N. N. Borče 38/1/2 • Mob.: 389 77 652578 • www.bekos-lingva.mk

20 godina sa Vama AMPER SERVIS

Cvjetna 6, 10370 Dugo Selo Ispostava: Čulinečka 52, 10000 Zagreb

Instalacije inteligentnih sustava-pametne kuće
Automatizacija, upravljanje i nadzor instalacija u građevinama
Izrada tehničkih rješenja instalacija

*Elektroinstalacije jake i slabe struje *Centralno i podno grijanje *Ventilacija i klimatizacija *Vodovod i odvodnja *Gips kartonski radovi *Elektrostatički podovi *Automatska zaljevanja *Centralno usisavanje *PVC stolarija, inox i crna bravarija

Tel.: 01/2913-194, tel/fax. 01/2913-188, mob.: 0912230 077, 091 4771 777
E-mail: amper-servis@zg.t-com.hr

Direktor : Jonče Ilievski

Македонски јазик на радио во Хрватска

Задар – Радио 057, недела од 16,30 до 17 ч. емисија „Македонска ура“, фреквенција 91 мегахерц или на www.057info.hr. Водители Мирјана Мајиќ и Елвис Папиќ.

Изложба на вина „МослаВина“ во Кутина

Патиштата на вкусовите и мирисите водат до винските патеки на Мославина, каде секоја година во мај се одржува традиционална изложба на вина МослаВина на градскиот плоштад во Кутина. Годинава, на 27 и 28 мај таа се одржа по 23. пат, а програмата опфати изложба на хрватски вина од автохтони сорти, претставување на локални винари, здруженија и партнери, дегустации,

предавања, саем, културни и гастрономски содржини, како и вечерни концерти.

На изложбата секогаш гостуваат две или три поголеми винарници од соседните земји. Настанот беше во организација на Туристичката заедница на Кутина и здружението на винари и овоштари „Лујо Миклауџиќ“, а под покровителство на Амбасадата на Република Македонија во Република Хрват-

ска. Амбасадорката Даниела Караѓозоска имаше чест да ја отвори изложбата и да учествува во заедничката здравица.

Е. П.

На јубилејните 40. денови на сатирата на Фадил Хаџиќ, што се одржаа во јуни 2016 година во Загреб, гостуваше скопскиот театар „Комедија“ со претставата *Случајот Хармс*. Претставата се одигра на 17 јуни во театарот „Керемпуч“ и наиде на наиде на голем интерес кај публиката.

„Случајот Хармс“ на гостување во Загреб

Случајот Хармс е претставена направена според делата на Данил Хармс, еден од најконтроверзните, но и највлијателните руски автори од 20. век. Адаптацијата на претставата е на Жељка Удовичиќ-Плештина, а режијата е на Дино Мустафиќ. Во неа се зборува за животот на рускиот авангарден писател Данил Хармс.

Публиката имаше можност да види една современа претставата која изобилува со силна колективна актерска игра водена од самиот Хармс, толкуван од младиот актер Илија Илиоски. Покрај него, учество земаат

Жаклина Петровска, Мирјана Ристов, Ева Скендеровска, Валентин Костадиновски, Атанас Атанасовски, Жарко Димовски и Столе Мицов. Сценографијата е на Крсте Џидров, костимографијата е на Благој Мицески, а преводот е на Венко Андоновски. Освен врвни актерски креации, претставата содржи и песни од Хармсовата поезија кои ги компонира Оливер Јосифовски, како и богата кореографија што ја потпишува Саша Евтимова.

Е. П.

Вкусовите на Македонија

Гибаница

Потребно е: 700 г тенки кори за баклава. **За фил:** 500 г иситнето сирење помешано со 2 матени јајца и со семки по желба (семки од сончоглед, лен, тиква и сл.). **За прелив:** 3 јајца, 2 дл јогурт, 2 дл кисела вода, 1,5 дл масло или 125 г маргарин, 1 лажичка сол, 1 прашок за печиво, пола издробен свеж квасец, 4 големи лажици гриз, 1 лажичка шеќер.

Подготовка: За преливот јајцата се матат рачно во сад и се додаваат сите

наведени артикли по истиот редослед со постојано мешање. Корите се редат во претходно подмачкан плех со маргарин. Првите две кори се премачкуваат со преливот, а третата со прелив и фил и сè така до последната кора. Откако ќе се наредат, корите се сечат на коцки и се преливаат со остатокот од преливот на кој се додава и малку масло. На крај гибаницата се прска со сусам. Се пече во претходно загреана рерна на 200 степени 30-40 минути.

Потребно е: 9-10 бабури и 2 поголеми домати. **За фил:** 600 г мелено јунешко или мешано месо, 1 ситно исечкан кромид, 150 г ориз, 1 излупен и ситно исечкан домати, масло, 1 китка магдонос, сол, вегета, жолта сол, црн и црвен пипер. **За запршка:** малку масло и 1 лажица црвен пипер.

Подготовка: Бабури и домати се мијат, се чисти горниот дел и се вдлабуваат за полнење. Филот се пржи во тава со загреано масло по на-

ведениот редослед и на крај се ставаат зачините. Бабури и домати се полнат, се затвораат со сечени парчиња домати и се редат во поширок, поплаток сад. Ако останат фил, се става растурен помеѓу бабури и домати. Се налева топла вода да прекрие 2/3 од бабури и домати. Се става 10-тина минути да поврие на рингла и потоа се пече во претходно загреана рерна на 200 степени околу 1,5 час. На крај се става запршка.

Полнети пиперки и домати

Колач со јаболко и кекси

Потребно е: За пандишпан: 5 белки, 300 г кекси, 250 г шеќер, 250 г гриз, 200 г ореви, 1 кг лупени и рендани јаболка, 1 лажичка цимет и 1 ванилин шеќер. **За прелив:** 5 жолчки, 5 лажици шеќер, 100 мл млеко, 100 мл масло, 3 лажици брашно, 1 прашок за печиво. **За посипување:** 100 г шеќер во прав.

Подготовка: За пандишпанот белките се матат во цврст снег со постепено додавање на шеќерот. Се додаваат ос-

танатите артикли, сето добро се меша и потоа се прелева во претходно намастен и набрашнет плех. За преливот во посебен сад се матат жолчките со шеќерот и се додаваат останатите добро помешани артикли. Смесата се прелива врз пандишпанот и сето заедно се става да се пече во претходно загреана рерна на 180 степени околу 30 минути. Оладениот колач се сече на коцки и се посипува со шеќер во прав.

Е. Петровска

Камен мост на Градешка Река во с. Зовик, Мариово

Мост „Елен Скок“ на Мала Река, Дебарско

Сидан мост на реката Бабуна во с. Богомила

Убавините на Македонија

Дрвен мост на реката Бабуна во с. Согле

Римски мост на Црна Река во с. Бучин

Мост во Вруток, Гостиварско, кај изворите на реката Вардар

СТАРИ МОСТОВИ ВО МАКЕДОНИЈА

Смилов мост, Гевгелиско

Мост кај с. Долно Дивјаци

Турски или Камен мост на реката Вардар во Скопје

Камен мост на реката Пена, Тетово

Висечки мост кај вливот на реката Пчиња во Вардар

Јокширски мост на Табачка Река во Кратово

Градењето на мостови започнало уште многу одамна за да се овозможи премостување на природните и вештачките препреки и преминување на луѓето. Првите мостови биле дрвени, а потоа се граделе од камен и од метални конструкции. Особено во турскиот период во Македонија била мошне развиена изградбата на мостови кои претставувале значаен фактор на патиштата за непречено движење на карваните.

Камениот мост во с. Зовик е еден од најубавите архитектонски дела во Мариово. Изграден е од камени блокови и има сводна (газела) форма прилагодена на конфигурацијата на теренот. Во долниот дел до Градешка Река од страната на селото изградена е воденица. На ова место е снимен дел од филмот „Прашина“ на Милчо Манчевски.

Елен Скок или Елен Мост е камен своден мост во околината на с. Могорче кој ја премостува Мала Река. Мостот е изграден кон средината на 18. век од делкан камен со само еден свод. Дело е на архитектот

Мимар Хајрудин кој го градел и Стариот мост на реката Неретва во Мостар.

На влезот на с. Богомила на реката Бабуна се наоѓа стар мост кој потекнува од Римскиот период. Мостот е граден од камен и денес се користи како главен и единствен премин преку реката во селото, како за неговите жители, така и за жителите и посетителите на с. Нежилово, с. Папрадиште, с. Ореше, с. Капиново и планинарскиот дом „Чеплес“.

Село Согле има прекрасни услови за развој на туризмот, тука се планинските масиви Јакупица, Даутица, Бабуна, долината на реката Бабуна, Солунска Глава, и еден прекрасен, дрвен мост. Природата сè му подарила на овој регион, кој е одлична дестинација за селски туризам.

Турски или Камен мост на реката Вардар претставува една од најзначајните знаменитости на Скопје. Сместен е во центарот на градот и ги поврзува плоштадот Македонија и Старата скопска чаршија. Бил изграден во времето на султанот Мехмед II Освојувачот во периодот помеѓу

1451 и 1469 година. Во својата првобитна форма, мостот имал 13 сводови, со вкупна должина 213,85 м и ширина од 6,33 м.

Еден од најголемите и најатрактивни пешачки висечки мостови се наоѓа кај вливот на реката Пчиња во Вардар. Овој мост долг 53 м е направен од штици и затегнати челични сајли. Висечки мостови има и на реката Вардар, на Црна Река низ Мариово, на реката Радика и нејзините притоки, во Таорската Клисура, на реката Треска и други.

Кратово е град на 17 мостови. Јокширскиот мост е граден со камени сводови и декоративна архитектура и се смета за најстар од сите мостови во градот. На краевите имало две стражарници, а на едниот агол имало и гонг со кој се давал знак за тревога.

Повеќето мостови ја имаат својата основна функција, односно да не пренесуваат од една на друга страна, а некои се јавуваат и како симбол и инспирација во уметноста и културата.

Е. Петровска